

ท่ามกลางโลกธรรม

หลวงปู่บุญเพ็ง กัปปโก

อันดับต่อไปให้พากันตั้งใจฟังและที่ตั้งใจปฏิบัติควบคู่กันไป
พร้อมกับการฟัง คือการปฏิบัติเราก็หาทำได้ยาก ยากที่เราจะ
ปลีกเวลาออกไปปฏิบัติคือการนั่ง นั่งภาวนา ถือว่าเป็นการ
ปฏิบัติ มันไม่เหมือนเราทำงาน ไม่เหมือนกับเราจัดงาน คือการ
ปฏิบัติคือมีแต่การนั่ง และก็จะต้องหาสถานที่ที่ให้มันปราศจาก
การคลุกคลีหรือว่าเสียงที่รบกวน คือเราทำกันด้วยความสงบ ทำ
ด้วยความสบาย คือไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องอะไรทั้งสิ้น ถือว่าเรา
ปฏิบัติ

ที่นี้เราฟังไปด้วยเราก็ปฏิบัติไปด้วย การปฏิบัติมันไม่ใช่เรา
เราจะไปทำอย่างอื่น คือเป็นการฝึกฝน ฝึกฝนจิต นี่การปฏิบัติ
แต่ว่าเอากายมากระทำ หรือว่าเอากายมานั่ง สู้ด้วยทางกาย แต่
ใจนั้นเป็นผู้กระทำ เป็นผู้ปฏิบัติอยู่ข้างใน แต่ส่วนกายนี้มันไม่มี
อะไร มีแต่นั่งอย่างเดียว โดยท่าทางอันสงบ แต่ส่วนใจมันอยู่
ภายในคือในร่างกายนี่นะ เราจะหาท่านผู้นั้นจึงว่าเอาร่างกาย

มานั่ง ก่อนที่จะเอามานั่งเพราะอะไร ก็เพราะเขาอยู่ด้วยกัน คือ
มันมาอาศัยร้างเสียก่อนตั้งแต่เกิดมาโน่นนะ อาศัยร้าง ที่นี้มันก็
อยู่ด้วยกันมาจนตลอดถึงทุกวันนี้ มันยังไม่ได้แยกจากกัน เราจึง
เอาร่างกายมานั่ง เมื่อร่างกายมันมานั่ง ตัวเขาก็อยู่ด้วย

ที่นี้เพื่อจะเอาร่างกาย หรือปฏิบัติเพื่อหาร่างกายหรือ เพื่อ
จะนำร่างกายจะไปสู่สุคติสวรรค์หรือ ก็หาใช่ไม่ ร่างกายนะเป็น
สะพานสำหรับที่จะให้เราเดิน เดินข้าม ก็คือเอามาทำ เมื่อเอา
ร่างกายมาทำ ใครเป็นผู้ได้ประโยชน์ ก็ผู้ที่อยู่ข้างโน้นนั่นนะ ก็หา
ดูซิว่าผู้ที่อยู่ข้างในมันคือใคร เรามีกันหรือไม่ ก็หากันดูสิ เราจะ
หาท่านผู้ที่อยู่ข้างในนะ ผู้ที่จะมาอาศัยร่างกายนี้ มันก็ได้แก่ใคร
หละ ก็ได้แก่ใจเราเท่านั้น เราจะปฏิบัติท่านผู้นั้น

ทำไมจึงจะปฏิบัติท่านผู้นั้น ก็ท่านผู้นั้นท่านก็อยู่มาตั้งแต่เด็ก
ด้าบรพแล้ว ก็หลายภพหลายชาติ หลายกัปป์หลายกัลป์ ตาม
คำสอนของพระพุทธเจ้า แต่พระองค์นั้นนั่นะทราบแล้วว่าการ
ท่องเที่ยวหลายภพหลายชาติ ท่านก็บอกว่ามันหาที่สิ้นสุดไม่ได้
ถึงจะมีที่สิ้นสุด แต่มันก็ยาวนาน ที่นี้การท่องเที่ยวนะ เที่ยวไป

เที่ยวมานะ ความสม่ำเสมอในการเที่ยวไป มันยังไม่พร้อม หรือ
ว่ามันไม่เสมอไป อย่างที่เรามาในครั้งนี้แหละแต่เรามาเป็น
มนุษย์ แต่เราก็พร้อมไปด้วยมนุษย์สมบัติ อันนี้เราก็ถือว่าเราดี
แหละ แต่ส่วนที่เราผ่านมานะ มันเป็นคนมนุษย์สมบัติหรือเป็นอะไร
มา เราก็หาทราบไม่

ถึงจะเป็นอะไรมาก็ตาม พระพุทธเจ้าท่านก็ยังตรัสว่า ความ
เป็นทุกข์ในการไปและการมาและการอยู่ของตัวเอง มันก็ยังอยู่
คงที่ มันก็ยังเป็นทุกข์อยู่ แต่ก็หาหนทางที่จะออกจากทุกข์แต่มัน
ก็ออกไปได้ และมันก็ไม่มีทางไป พระองค์จึงได้มาชี้หนทางนี้
แหละ หนทางออก ก่อนพระองค์จะชี้หนทางออก ก็พระองค์
ออกไปแล้วนะ คือออกไปได้แล้ว คือมีตัวอย่างแล้วท่านจึงบอก
พร้อมไปด้วยพระอริยสงฆ์สาวกเจ้าของพระองค์ ท่านก็ออกไป
แล้ว

ที่นี้การออกนี้ ออกไปเพื่ออะไร มันเป็นอย่างไงถึงจะออก มันมี
ความหมายอะไร การออกนั้นท่านว่าจะหาอะไรที่จะมาสุขเทียบ
ไม่ได้ จะหาอะไรมาเสมอเหมือนไม่ได้ ท่านถือว่ามันเป็นยอด

ของความสุข และเป็นยอดของความเป็นมงคล แล้วท่านจึง
ได้มาตรัส และท่านจึงได้มาชี้ ชี้หนทางให้ออก ให้ออกเหมือน
อย่างท่าน และก็จะให้มันไปได้เหมือนอย่างท่าน ความหมายใน
การที่ท่านชี้บอก ที่นี้การออก ก่อนพระองค์จะออกได้ ก่อน
พระองค์จะหนีได้ ก่อนพระอริยเจ้าทั้งหลายจะหนีได้ ก็ด้วยการ
ปฏิบัตินี้แหละ เราก็มุ่งประเด็นในทางออกนั้นแหละ แต่จะออกได้
หรือไม่ได้ แต่ก็ความมุ่งความประสงค์ของพวกเขา ความ
เจตจำนงมันก็มีอยู่อย่างนั้นตลอดก็คืออยากออกนั้นแหละ แต่จะ
ออกได้เวลาไหนนั้น อันนั้นมันเป็นอีกเรื่อง แต่เราก็จะต้องการ
ปฏิบัติ ก็ปฏิบัติเพื่อออกนั้นนะ

ถ้าออกไม่ได้มันเป็นอะไร ถ้าออกไม่ได้ก็เป็นบารมี ก็คือเป็น
บุญบารมี อันดับแรกเราก็ต้องการบุญชะก่อนนั้นนะ ถึงมันไป
ไม่ได้ แต่ว่าบุญมันก็ยังเป็นสิ่งที่รับรองของการปฏิบัติของเรา
อยู่ เรียกว่าไม่ได้ไร้คุณค่า ก็ไม่ได้ไร้ประโยชน์ บุญนั้นมันเป็นที
รองรับ บุญนั้นก็เป็นที่รับรองเราอยู่ ก็เหมือนกับเราที่ผ่านมา ก็
บุญนั้นแหละสนองเรา มา ก็เราจึงได้มาเป็นมนุษย์สมบัติ ที่นี้เมื่อ

เราทำไป แต่ยังไม่ถึงที่สุด ยังไม่ถึงเป้าหมาย ก็บุญนั้นแหละบุญ
บารมีนั้นแหละก็รับรอง ก็จะสนองเราต่อไป แต่เราจะไปอยู่ชาติ
ไหนภพไหนนะ นั้นมันก็เป็นอีกประเด็นหนึ่ง ก็แล้วแต่อำนาจ
ความดีของเราที่จะตามสนองเรา ที่ว่าตามสนองนะมันสนอง
ใคร ก็ให้เราคิด สมองผู้ที่อยู่ข้างใน ผู้ที่เรามาปฏิบัติ ผู้ที่เรามา
หา ก็เราหาดู เราก็ตรวจดูสิ

ที่นี้การตรวจของเรานั้นนะ ใช้สติและปัญญาให้มันรอบคอบ
กันเสียบ้าง อันไหนมันผิด อันไหนมันถูก เราก็ควรจะทราบด้วย
ตนเองกันเสียบ้าง เรามาผิดหรือเราจะมาถูก เราจะไปผิดหรือ
เราจะไปถูก เราก็พิจารณาด้วยตนเองกันเสียบ้าง ก่อนที่เราจะ
พิจารณาได้ ที่จะรู้แจ้งได้ ที่จะเข้าใจชัดในตัวของตัวเองได้ ต้อง
อาศัยความสงบเสียก่อน

การปฏิบัตินี้ก็เพื่อความสงบนั้นแหละ เราจะทำโดยวิธีไหนเรา
ก็ต้องการความสงบ แต่ความสงบนั้นมันไม่ใช่อยู่ข้างนอกนะสิ
ใครเป็นผู้สงบนะ ก็ผู้ที่อยู่ข้างในนั้นแหละ ใครแหละผู้ที่อยู่ข้างในที่
มันมากับกาย ที่กายมานั่งอยู่เดี๋ยวนี้ แต่มันยังวุ่นวุ่นวาย ยัง

กระโดดโลดเต้นของมันอยู่น่ะ นิ่งหละผู้นิ่งหละ ก็จะหาผู้นิ่งให้
มันสงบเดี่ยวเนี่ย จะให้มันระงับ แต่ความสงบของเขามันจะไป
สงบตรงไหน เราก็ต้องหาสถานที่ให้เขาอีกทีหนึ่ง และเราก็ต้องรู้
สถานที่ของเขาอีกทีหนึ่ง เวลาเขาสงบนั้น เขาไม่ได้ไปสงบอยู่
ข้างนอก เขาก็สงบอยู่ข้างในน่ะ ก็ในไหน ก็ในท่ามกลางหน้าอก
เราน่ะ นิ่งหละสถานที่

แม้แต่ความวุ่นวายของเขา เขาก็วุ่นวายตรงนั้นน่ะ บางครั้ง
ก็เหมือนอกจะแตก เวลามันวุ่นวายมา แต่เวลาสงบมันก็สงบ
ตรงที่นั่น เราก็หาสถานที่ให้เขา เมื่อสถานที่เขาอยู่ตรงนั้น
จำเป็นหรือเราจะไปที่อื่น จำเป็นหรือเราจะไปท่องเที่ยว เราจะ
เข้าไปหาสถานที่อื่นที่มันสงบนั้นจะไม่ดีหรือ เมื่อมันสงบแล้วมัน
จะเอาไปทำไม ก็มันไประงับความวุ่นวายนั้นหละ อันที่มัน
วุ่นวายที่มันพุ่งซ่านก็จะเอาไประงับตรงนั้น แล้วมันสงบมันก็
สงบลงตรงนั้น เวลาของมันก็รู้ตรงนั้น เวลาสุขมันก็สุขตรงนั้น เวลา
วุ่นมันก็วุ่นอยู่ตรงนั้น มีบารมีหรือไม่มีบารมีมันก็อยู่ตรงนั้น นิ่ง
หละเข้าไปตรงนั้น

ก่อนที่เราจะเข้าไปโดยวิธีไหน และทำยังไงมันจะเข้าไปได้
ทางเข้าของเขามันอยู่ตรงไหน ก็ทางเข้าของเขานั้นแหละ
พระพุทธเจ้าก็บอกไว้แล้ว ก็คือ**อานาปานสติ** ก็คือลมหายใจ
เข้าหายใจออก ก็ตั้งแต่ปลายจมูกนี่แหละ นี่แหละทางเข้าของเขา
เขาก็จะเข้าไปตรงนี้ คือให้เขาเข้าไปตามลม เวลาลมหายใจเข้า
เราก็ตามเข้าไป หายใจออกเราก็ตามออกมา เข้าไปแล้วก็
ออกมา อยู่แค่ปลายจมูกเท่านั้นแหละ นี่ทางเข้าไป

ทีนี้เมื่อเวลาเราเข้าไปนะ ออกมานะ ก็ให้มีพระพุทธเจ้าอันที่
เรามีความเคารพนับถือสักการบูชาอย่างยิ่ง ก็ให้พระองค์ตาม
ไปด้วยจะไม่ได้หรือ ก็จะดีกว่าหายใจทิ้งเฉยๆไม่ใช่หรือ ก็เอา
พระพุทธเจ้านั้นแหละเข้าไปด้วย เวลาเราหายใจเข้าไป เราก็ว่า
“พุท” ฮะ เวลาออกเราก็ว่า “โท” ฮะ นี่สำหรับผู้ที่ยังไม่มีความ
สงบในเบื้องต้น ก็เราทำแบบนี้ก่อน นี่ทางเข้ามันเข้าไป คือให้
พระพุทธเจ้านั้นเข้าไปด้วย และก็ให้ออกมาด้วย เราปฏิบัติท่าน
อยู่เพียงแค่นี้แหละ

นี่การปฏิบัติ นี่ทางเข้าไปนะ เพื่อจะให้เขานั่นนะเข้าไปประจับ
ยับยั้งความวุ่นวาย เพื่อเขาจะได้นำเอาความสุขมาให้ตัวเขา
บ้าง เพื่อเขาก็จะได้นำเอาบุญเอากุศลมาให้เขาบ้าง นี่การ
ปฏิบัติ ก็อยู่ในร่างกายนี้แหละ ในระยะนี้มันอยู่ร่างกายนี้แหละ ทุก
คนก็มีร่างกายแล้ว กายเราก็เอามาใช้แล้ว ส่วนงานภายนอกเรา
ก็ทำแล้ว งานทางโลก เราก็ได้ประโยชน์กับเขานะ แต่ได้
ประโยชน์ทางกายแล้วก็พร้อมได้ด้วยใจ เราก็ใช้เขาอยู่

ที่งานทางธรรมก็ให้มันมีบ้าง เราก็นำเข้าไปสิ นำท่านเข้า
ไปสิ เพราะธรรมะมันอยู่ตรงนี้ ตรงที่ท่ามกลางเนี่ย เรียกว่า
มัชฌิมา ก็คือความเป็นกลาง กลางของโลก กลางของความ
เป็นโลก ที่ว่า**โลกธรรม**นะ โลกธรรมมันมีอะไร เค้าเรียกว่าธรรม
ประจำโลก ก็ให้อยู่ในความเป็นกลาง กลางรัก กลางชัง คือ
ความยินดีและความยินร้ายนั่นนะ คืออย่าให้มันไปยินดี อย่าให้
มันไปยินร้ายในอารมณ์ต่างๆท่านว่า แล้วให้อยู่ในระหว่างกลาง
ระหว่างกลางทั้งสองนั้น ตลอดทั้งอดีต ดีทั้งอดีต ความไม่ดีทาง
อดีต ก็ให้อยู่ในระหว่างกลาง กลางอดีต กลางอนาคต กลาง

อิฏฐารมณฺ์และอนิฏฐารมณฺ์ คือความยินดีกับความไม่ยินดี

ความยินดียินร้ายนั้นแหละ นั้นแหละให้ตั้งอยู่ในท่ามกลาง

เมื่อตั้งอยู่ในท่ามกลางนั้นแหละท่านเรียกว่ามัชฌิมา คือ
ความเป็นกลาง สิ่งที่มีมันบังคับให้เกิดความวุ่นวายมันเพราะ
อะไร ก็เพราะความยินดี ก็เพราะความยินร้าย ทั้งที่เป็นอดีต ทั้ง
ที่เป็นอนาคต เราเอาท่านผู้รู้ของเรา นั้นแหละไปตั้งไว้ตรงที่
ท่ามกลาง แล้วก็ให้ตามลมเข้าไป อันดับแรกก็ตามลมตั้งแต่
ปลายจมูก แล้วก็นำพระพุทธรูปเจ้าเข้าไปด้วย ก็คือพุทโธ
พระพุทธรูปเจ้าก็คือพุทโธแหละ ไม่ใช่ไปเอาตัวตนของท่านหรือ
เอาแต่ชื่อ เอาแต่นาม เอาแต่คำบริกรรม ตามเข้าไปสิ ไปอยู่ใน
ระหว่างความเป็นกลางเพื่อกำจัดอดีตบ้าง เพื่อกำจัดอนาคต
บ้าง เพื่อกำจัดความยินดีบ้าง เพื่อกำจัดความยินร้ายบ้าง ก็จะได้
ได้อยู่ด้วยความเป็นกลาง

เมื่ออยู่ด้วยความเป็นกลาง **สันติ** ก็คือความสงบเริ่มมันจะ
เกิดขึ้นแล้ว และมันก็จะเกิดขึ้น นี่ความสงบมันอยู่ตรงนั้น ตรงที่
ความเป็นกลาง ทีนี้เราทำความเป็นกลางไม่ได้มันลำบากอยู่

เดี๋ยวมันก็ยินดีทางนี้ซะ มันก็ไปยินดีร้ายทางโน้นซะ ยินดีทั้งที่เป็น
อดีตที่ผ่านมาแล้ว แล้วก็ยินดีร้ายกับอดีตที่มันผ่านมาแล้ว มัน
เป็นอยู่สองประเด็นนี้แหละ กระโดดข้ามกันไป กระโดดข้ามกันมา
แทนที่มันจะลงในระหว่างกลาง มันก็ไม่ลงซะ มันกระโดดไป
กระโดดมา เพราะฉะนั้นเราจะเอาความเป็นกลาง เอาความเป็น
มัชฌิมาในตัวเอง มันจึงยาก ก็ไม่ว่าใครนั่นนะ ที่มันจะบรรลุ
เป้าหมายนี้มันยาก นี่แหละวิธีการที่เราจะเข้าไปนะ จะได้บรรลุ
หรือไม่บรรลุก็ตามเถอะ อันนั้นเอาไว้ก่อน แต่เราเข้าไปก่อน ให้
ได้เข้าไปเห็นมันซะก่อน ความเป็นกลางมันอยู่ตรงไหน

เมื่อเราไปอยู่ด้วยความเป็นกลาง มันสงบแล้ว มันสุขแล้ว
มันสบายแล้ว มันตั้งมั่นแล้ว ก็ไม่ใช่ว่าจะไปอยู่เฉยๆนะ จะไปสุข
อยู่เฉยๆก็หาไม่ จะไปตั้งมั่นอยู่เฉยๆมันก็หาไม่ ก็มันก็ต้อง
ใคร่ครวญใช้วิจารณ์ญาณของตัวเอง พิเคราะห์หาหนทาง ทางที่
มันเข้ามานี่ มันเข้ามาโดยวิธีไหน แล้วเข้ามาอยู่แล้วมันมีอะไร
อะไรในที่อยู่ของตัวเองมันก็ต้องสำรวจดูสิ ที่ว่ามันเป็นญาณ
บ้าง ที่ว่ามันเป็นฌานบ้าง ที่ว่ามันเป็นหุทิพย์บ้าง เป็นตาทิพย์

บ้าง เป็นอิทธิฤทธิ์บ้าง เป็นมโนมยิตติบ้าง เป็น
บุพเพนิวาสานุสติญาณบ้าง มันอยู่ในนั้น เราจะไปอยู่เฉยๆมัน
จะได้หรือ ธรรมะอะไรมันจะเกิดขึ้น ก็เราก็ต้องดูเอาสิ นั่นแหละ
พวกญาณมันเกิดก็เกิดในนั้นนะ นั่นแหละจึงเข้าไปตรงนั้น

เมื่อเข้าไปตรงนั้นะสารพัดอย่างธรรมะที่มันจะเกิดขึ้น แม้แต่
บุญทุกประเภทจะบุญใกล้บุญไกล บุญที่ไหนก็ตาม ก็อยู่ตรง
ท่ามกลาง อยู่กับคนๆนั้น อยู่กับท่านผู้นั้น ท่านไปทำเอามาจาก
ไหน ก็จะไปอยู่กับท่านนั้นนะ ไม่ใช่จะไปทำตรงนั้น มันจะอยู่
โน้น ทำแล้วมันก็มาอยู่กับท่านผู้นั้นผู้ที่อยู่กลางนะ แม้ว่าเราจะ
ไปทำอยู่ประเทศอินเดีย เวลาทำอยู่โน้น แต่บุญนั้นจะอยู่อินเดีย
ก็หาใช่ไม่ ก็มาอยู่ในท่ามกลางนี้แหละ อยู่กับท่านผู้ทำนี้แหละ ผู้รู้ที่
อยู่ท่ามกลางเรานี้แหละ มารวมกันอยู่ตรงนี้ แม้ที่ไปก่อภพก่อชาติ
ที่ว่าไปเกิด ก็ท่านผู้นั้นแหละไป ก็บุญของตัวเองมีเท่าไร แค่ว่า
เอาไปหมด มันก็ไปด้วยกันหมด

แต่สำคัญว่าการไปนี้แหละ มันไม่มีใครรู้ ปัญหาอยู่ตรงนี้ มัน
ยาก แม้จะไปสู่อบายภูมิก็ดี แม้จะไปสู่สุคติก็ดี มันไม่มีใครรู้ มัน

ไม่มีใครเห็นเวลาไปนี่ เพราะมันสลับซับซ้อน มันปิดบังอย่าง
ลึกซึ้ง ไม่ให้ได้เห็นง่ายๆ มันปิดบังเอาอย่างที่ว่าจนคนปฏิเสธนะ
ที่มันไปนะ เหมือนกับเราที่มานี่แหละ มันก็ปิดหนทางเรา
ย้อนหลังไปดูซิ ไม่รู้ว่ามาจากไหน แล้วข้างหน้าที่เราจะไปมันก็
ปิดอีก เราก็พากันมาทำกันนี้ก็เพื่ออะไร มันจะปิดจะเปิดอะไรก็
ตาม ก็ทำอยู่นี่แหละ ก็เผื่อมันอยู่นั้นนะ จะเผื่อขนาดไหนมันก็ปิด
อยู่ขนาดนั้น แต่ว่าผลมันจะรับแหละ ถึงจะปิดมันก็รับ ถึงจะเปิด
มันก็ได้รับ ก็เพราะมันอยู่ในตัวเขาแล้ว เขาได้ทำแล้ว แต่มันไป
แบบโดยที่ว่าลีกลับ

แม้แต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ก็ยังไม่รู้นะ
เบื้องต้นว่าเขาไปอย่างไร และเขาไปอย่างไร พระองค์ก็ยังหาได้
ทรงทราบไม่ ตอนที่พระองค์จะได้ตรัสรู้นี้ ที่ว่ามันเกิด

บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวชยักญาณ
ตอนที่ตรัสรู้นี้แหละ จึงได้ใคร่ครวญและพิจารณาพิจารณาทวนหลัง
พระองค์ก็ได้ทรงทราบวิถีการเดินทางของพระองค์มา แม้กระทั่ง
ถึงบุคคลอื่น พระองค์ก็ทรงทราบว่าเคยได้ทำอะไรมา เมื่อ

พระองค์มาทรงรู้อย่างนี้แหละ เปิดของที่คว่ำอยู่ให้หงาย แล้ว
พระองค์ก็จึงได้นำเอามาสอนเรานี้แหละ

ที่นี้การสอนท่านก็สอนด้วยเจตนาดี ถึงท่านจะสอนขนาด
ไหนก็ตาม แต่ว่าตัวภายในของเราเนี่ย มันก็ยังไม่เห็นอยู่ตามเคย
แล้วมันก็ยังปฏิเสธของมันอยู่ตามเคย ก็เพราะมันไม่เห็น ก่อนที่
มันไม่เห็นมันก็เพราะอะไร ก็เพราะมันไปอยู่สองฟากฝั่งนะสิ ฝั่ง
ที่หนึ่งก็คือความยินดี ฝั่งที่สองก็คือความยินร้าย ฝั่งที่หนึ่งก็คือ
อดีต ฝั่งที่สองก็คืออนาคต ที่นี้มันไม่ได้ลงเป็นกลางให้ะสิ
ความเป็นกลางมันไม่มีก็ไม่รู้ว่ามันจะไปรู้เห็นอะไร ก็เพราะมัน
ไม่อยู่

ส่วนอดีตมันก็ลากหนีไปซะ ส่วนอนาคตที่ยังไม่มาถึงมันก็
คำนวณไปโน่นว่ามันจะไปยังไง ส่วนความยินดีมันก็ยินดีในสิ่งที่
มันได้ดีมา ส่วนความยินร้ายมันก็ไม่พอใจกับความยินร้ายมันก็
เหี่ยวแห้งใจ เกิดโทมนัสก็คือความทุกข์ใจ แทนที่มันจะลงไปตรง
กลาง มันก็ไม่ลงซะ แล้วจะไปพิจารณาอะไรมันก็พิจารณาไม่ได้
แหละสิในส่วนกลางในส่วนภายใน แต่มันก็ได้แต่ภายนอก เอาแต่

ข้างนอก หยิบยกเอาข้างนอกนี้หละออกมาว่ากันอยู่นี้ ออกมา
วิจารณ์กันอยู่นี้หละ แต่มันไม่ได้เข้าไปซักที ที่นี้ความรู้เห็นอันที่
มันเป็นมา ที่เราเป็นมานี้ มันก็เลยไม่รู้สิ

ที่นี้การที่เราจะไปข้างหน้า เราก็ไม่รู้อีกหละ มันปิดไปหมด
ก็เมื่อมันปิดไว้อย่างนี้ พระพุทธเจ้าเรียกว่าอะไรหละ ก็เรียกว่า
อวิชชา นั่นหละ นั่นพระพุทธเจ้าก็เลยเอาอันนี้มาให้คืออวิชชา
ก็ได้แก่ความมืด คือมันไม่มีวิชามันก็มืดซะ นั่นหละพระองค์ก็ตั้ง
เอาตัวนี้มาให้ มาให้ใคร ก็มาให้จิตทั้งหลายทั่วโลกนั่นหละ ก็
ไม่ใช่เฉพาะแต่เราหรอก มันก็มีดมมณฑการกันอยู่นี้หละ

เพราะฉะนั้นเราควรนำเข้าไป นำเข้าไปตั้งแต่ปลายจมูกเรา
นี่แหละ ตามช่องปลายจมูกของเราและก็ตามลำคอลงไป ก็เข้า
ไปหาปอด แล้วก็ย้อนออกมา เข้าไปออกมาอยู่อย่างนี้ก่อน แล้ว
ก็กำหนด พุทโธๆๆ เข้าไป นี่หละการกระทำ นี่หละการปฏิบัติ
เราอย่าไปเข้าใจแต่ว่าบริกรรม แล้วกำหนดลมหายใจเข้าใจออก
ก็จะว่าแต่ถูก จะบริกรรมอันใดก็ตามมันก็หายใจตามเคยนะ ว่า
จะยุบหนอ พองหนออย่างนี้ ก็หายใจนั่นหละ ก็หายใจเข้าไป

แล้วว่าพอง หายใจออกมากก็เรียกว่ายุบ มันก็อันเดียวกันนะแหละ
หายใจเข้าใจออก

แต่ว่าเมื่อเข้าเมื่อออกก็ไม่ใช่ว่าจะให้มันเข้ามันออกอยู่เพียง
แค่นั้น ผลของการเข้าการออก ผลของการกำหนดก็เพื่ออะไร
เราก็ต้องคิด เขาก็ประสงค์**ความสงบ**นะให้ทำนะ ก็ไม่ใช่จะให้
ตามลมอยู่อย่างนั้นตลอดปีตลอดชาติหรือก ้อึดมนะถึงเราจะ
ตามก็ตาม ไม่ตามก็ตามมันก็เข้าก็ออกของมันนะ แต่
ผลประโยชน์ของการที่เราที่กำหนดนั้นนะเพื่ออะไร ก็ทำความ
เข้าใจกันบ้างสิพวกเรา เพื่อความสงบนะ เมื่อสงบแล้วมันก็ไม่ได้
เกี่ยวกับลมนะ เราก็จะได้พิจารณาธรรมนะ

ถ้ามันก็จะมาแต่กำหนดลมเข้าลมออกอยู่นี้แหละ การที่จะไป
พิจารณาธรรมที่จะให้เกิดปัญญาขึ้นมา มันก็เลยไม่ได้อีกแหละ
มันก็ได้แค่ลมอย่างนั้นแหละตลอดปีตลอดชาติ แต่ธรรมะอันที่มัน
จะเกิดขึ้นกับการพิจารณาธรรมที่เราได้ไปอยู่ด้วยความเป็น
กลาง ธรรมะอันนั้นจะได้ละเอียดลึกซึ้ง มันจะได้ออกหนีจาก
พวกอวิชชา มันก็จะได้เปิดประตูออกมั่งสิ

อันนี้เขาปิดประตูต้นหมด เราไม่มีทางไปเลย มีแต่วนหน้า
วนหลังอยู่นี้ เขาใส่ลูกกลอนอะไร ก็หาได้รู้ไม่ มีแต่ปิดประตูกัน
ตัวเองอยู่นี้ ไม่รู้จักทางไป ไม่รู้จักทางมา ที่นี้เราก็เข้าไปเปิด
ประตูบ้างสิ ประตูวิชชานะ มันปิดเรามาทำไม ที่นี้การเข้าไป
เข้าไปตรงไหนหละ ก็เข้าไปที่ท่ามกลางหน้าอกนะ แล้วให้ไปอยู่
ด้วยความเป็นกลาง กลางอดีตหรือกลางอนาคต กลางความ
ยินดีกับกลางความยินร้าย คือมันไม่กระทบทั้งสองฝั่ง ไม่กระทบ
ทั้งสองทาง ถ้าอยู่ด้วยความเป็นกลางได้นั้นหละ พระองค์จึงได้
เรียกว่าเป็นมัชฌิมา คือความอยู่ด้วยความเป็นกลาง

นี่กลางข้างใน กลางของธรรมะ กลางมรรค กลางผล มันจะ
เกิดมรรคเกิดผล อะไรมันก็จะเกิดสิ หุติพฺย ตาติพฺย มันก็เกิดใน
นั้นนะ มโนมยิทธิ อิทติฤทธิ มันก็เกิดในนั้น อภิญญามันก็เกิดใน
นั้น ฌาณมันก็เกิดในนั้น ที่นี้เราจะพิจารณาอะไรมันก็ง่ายสิถ้า
เข้าไปอยู่ด้วยความเป็นกลาง ไม่ใช่ว่าจะอยู่แล้วก็อยู่สบายแล้ว
ก็จะอยู่ ก็ไม่ใช่ นะ ใคร่ครวญพิจารณาอีกทีเพื่อจะให้มันเกิด
ปัญญาขึ้นมา เพื่อหาหนทางออกนะ ไม่ใช่ว่าจะไปหมกอยู่ ไป

แล้วให้หาหนทางออกจากพวกนี้แหละ พวกอดีต พวกอนาคต ดี
ในอดีต ดีในอนาคต ร้ายในอดีต ร้ายในอนาคต ก็เพื่อเราจะหนี
พวกนี้ ไม่ใช่ว่าจะไปอยู่นะ เราต้องพิจารณาธรรมให้ดีนะ

ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นของที่ลึกซึ้ง ใ้ส่วนประเพณี
นิยมของพวกเรา เราก็ทำกันอยู่ ก็ทำกันอยู่อย่างนี้ นี่เป็น
ประเพณีนิยม ทำเพื่ออะไร ก็เพื่อความเป็นบุญเท่านั้นแหละ แต่
ว่าบุญนั้นมันอยู่ตรงไหนเท่านั้นแหละ ก็คือท่านผู้นั้น ผู้ที่จะเข้า
ไปอยู่ในความเป็นกลาง ถ้าเข้าไปนั้นแล้ว มันก็หมดแหละที่นี้ ที่นี้
เราจะเข้าไปได้หรือเปล่านะ เข้าไปในนั้นมันก็ไม่ใช่ว่ามันจะมีแต่
ว่าพวกฌานพวกญาณ สิ่งของมันกตฌาน กตญาณ สิ่งที่จะ
ทำลายก็พวกกามาสวะ อวิชชาสวะ ก็พวกอาสวะก็คือพวก
กิเลส ก็มันก็ทับถมเข้าอีกแหละ มันก็ปิดบังไม่ใช่ว่ามันจะมีอย่าง
เดียว นั่นแหละเราจะเข้าไปแก้พวกนี้

ในจิตแต่ละคนไม่ใช่ว่ามันจะไปปลอดภัยสะอาดเมื่อไหร่ ใ้เรา
ที่ว่าเราบริสุทธิ์มันก็ว่าอยู่ได้หรือกบริสุทธิ์ภายนอก เราไม่ได้
ประกอบความชั่ว จะเป็นความบริสุทธิ์ทางกายทางวาจาของเรา

ก็ได้อยู่ แต่ส่วนภายใน **สุทธิ อสุทธิ ปัจจัตถ** ความบริสุทธิ์
หรือไม่บริสุทธิ์ก็เพราะตน เนียมมันตรงนี้สิ เราควรเข้าไปดูสิ

นี่วิธีการปฏิบัติ ทางที่เราจะปฏิบัติไม่ได้เข้าไปหาใครนะ
และไม่ได้ไปเกาะใครนะ ไม่ได้ไปขอใครตรงนั้น ไม่ได้ไปอ้าง
ถึงใคร ถ้าเข้าไปถึงนั้น ไม่ได้อ้างใคร ไม่ได้ไปเกาะใครหรือ เป็น
อิสระ เราจะเดินไปด้วยอิสระ และก็ไม่ได้ไปอ้างว่าคนนั้นเป็น
อย่างนั้น องค์นั้นเป็นอย่างนั้น องค์นั้นเป็นอย่างนี้ ไม่ได้ไปอ้าง
หละ จะไปอ้างอะไรหละ ก็มันเรื่องของตัวเองหละที่เข้าไปถึง เรา
ไม่ได้ไปอ้างใครแล้วตรงนั้น อ้างตัวเองเท่านั้นคืออ้างก็อ้างอยู่
ภายใน มันไม่ได้มาหาอวดคนหรือ มันรู้ของมันนะสิ มันก็หา
หนทางออกของมันนั่นนะ

นั่นหละมันจะย้อนหลังได้หละ ในอดีตก็ภพในอดีตชาติ
อาจจะปรากฏบ้าง แต่เราก็ไม่รู้ก็มี เคยได้ประสบพบเห็นในนิมิต
อะไรต่างๆ ซึ่งมันแสดงบอกในเรื่องของเก่าของหลังบางอย่างนี้
มันก็เกี่ยวกับพวกอดีต เกี่ยวกับการกระทำของตัวเองที่เคยทำ
มา ก็คือกรรมนั่นหละ กรรมที่เคยทำมาในอดีตชาติ มันก็บอกมา

สิ มันก็บอกอดีตชาติเนาะ ก็บอกเรื่องกรรม แล้วมันก็ตามมาสนอง มันก็ญาณมันก็เกิดในนั้น แม้แต่อนาคต บางที่มันก็บอกหนทาง จะไป

ที่นี้มันก็บอกในตัวของมันนะสิ เมื่อมันบอกเราก็ต้องไปสิ เราก็ต้องเดินตามที่เขาบอก ก็คือตัวของตัวเองสอนตัวเองนะ ตอนนั้น เป็นเอกเทศ เราจะต้องไปของเรา จะไปไกลไปไกลได้ ขนาดไหนก็แล้วแต่อายุของเรา กำลังจะได้ดีมันก็มาตายซะ อย่างนี้ก็มี แทนที่จะได้ดีซะ พอเริ่มจะได้ดีนิดหน่อย กำลังจะเริ่มไป มัจจุรรมันก็เลยมาตัดรอนซะนี่ เลยมาสังหารอย่างนี้มันก็มี

เหมือนกับพระอริยเจ้านั้นนะ แค่นี้ได้เสียดาบัน แทนที่จะบรรลุ ไปถึงอนาคา ไปไม่ได้ มัจจุราชมันตัดก่อน คือมันตายก่อนอย่าง นี้ก็มี ที่ไปอยู่พรหมโลกกันนะ ที่ว่าไปอยู่ชั้นสุทธาวาสหรือไป อะไร ก็เพราะอายุนั้นแหละ แทนที่จะบรรลุอรหันต์ มัจจุราชมัน จัดการก่อนซะ แค่นี้เสียดาบัน แทนที่จะได้บรรลุไปถึงโน่น มันก็ ไม่ได้ให้ไป เอาแค่นั้นก่อน ก็พอได้ไปเสวยสุขซะก่อน แล้วก็จะ ได้มาเกิดอีกซะก่อน

พระโสดาบันนี้ก็มาเกิดเพียง ๗ ชาติ ตามตำราว่านะ เอกพิ
ชนีชาติเดียว โกลังโกละนี้ ๓ ชาติ สัตตักขัตตุงปรมะ ๗ ชาติ
มันมีอยู่ ๓ ชั้น แคโสดาบัน ก็ไม่ใช่ว่าโสดาบันแล้วจะเสมอกัน
แคโสดาบันก็ยังไม่เสมอกัน ก็ยังจะมาเกิดอีกชะก่อน ชาติหนึ่ง
ชะก่อน บางองค์ก็ ๓ ชาติ บางองค์ก็ ๗ ชาติ ก็เพราะมัจจุราช
นั้นนะมันมาสังหารชะก่อนชะนั้น มันกลัวเราจะได้ดี ในขณะที่
มันเอาไว้ก่อน อย่างที่เรากำลังที่จะได้ดี ได้ดีนี้ บางทีมันเกิดมา
สังหารชะนี้ มันเป็นนะพวกมารเนี่ย เรียกว่ามัจจุมาร

เพราะฉะนั้นพวกเรานั้นนะอย่าพากันประมาทในชีวิตคือ
ความเป็นอยู่ของตัวเองให้มากนั้น ถ้ามีโอกาสและเวลา也给พา
กันสำนึกบ้าง และก็ให้พากันกระทำบ้าง ทำก็ไม่ได้ทำอะไรมาก
หรอก แต่ว่าหนึ่งนี้หละมันยาก มันลำบากนะหนึ่ง น้อยเดี๋ยวก็
เท่านั้นหละ เกี่ยวข้องกับแข่งกับขานั้นหละ ใจตัวนี้หละมันตัว
ลำบาก ให้มันนั่งมันก็เจ็บชะ ปวดแข่งปวดขา ให้นั่งสบายก็นั่ง
ได้ แต่มันก็ไม่ถูกระเบียบกับการที่จะนั่งภาวนา++สิ จะนั่งฟังมัน
ก็ฟังไปก่อนหละ จะนั่งภาวนามันก็นั่งขัดสมาธิ เหมือนกับ

พระพุทธรูปนะ ท่านนั่งขัดสมาธิยังงั้นอย่างนั้น ที่
พระพุทธเจ้าสอนมาอย่างนั้นเราก็ต้องเอาตามนั้นแหละ

แต่ว่าการนั่งนี้มันลำบาก ถึงจะลำบาก มันก็หากมีส่วน
ศรัทธามันก็พอไปได้ แต่เจ็บถึงมันก็เจ็บหรืออก แต่มันก็มีสิ่งที่
ตอบแทน สิ่งตอบแทนความเจ็บก็คือบุญกุศล ถ้าหากว่านั่งได้ก็
คือความสงบสุข มันก็มีสิ่งตอบแทน ไม่ใช่ว่ามันจะเจ็บแล้วก็จะ
เจ็บไปโดยไร้ประโยชน์นะ แล้วก็พอออกจากภาวนามันก็หาย
มันก็ไม่ใช่ว่าจะเจ็บไปตลอด แต่มันนั่งยาก มันมีสิ่งตอบแทน
อยู่นะ ก็ให้เราเข้าใจกันบ้าง

เหมือนกับเราทำบุญนั้นแหละ ให้ท่านนะ เอาท่านไปร้อยหนึ่ง
พันหนึ่ง เราถือว่ามันมีตอบแทนนะ เราจึงให้นะ เราจึงทำ มันก็
เหมือนกันนั้นนะ การภาวนามันเจ็บ มันก็มีสิ่งตอบแทนก็คือบุญ
กุศล ถ้ามันได้ความสงบก็คือความสงบนั้นแหละตอบแทนจิต ใจ
สบายนะตอบแทน แต่ขามันก็หาย ออกมาแล้วมันก็หาย ก็
ทำงานได้ มันไม่ใช่ว่ามันจะเป็นไปเลย เราก็พากันคิดกันบ้าง ก็
อย่าไปคิดแต่ว่ามันเจ็บซะเราก็เลยเลิกกันเลย แล้วก็ไม่ได้ทำเลย

มันก็ไม่รู้ว่าจะเอาอะไรมาให้อีก ก็ไม่รู้ว่าจะไปทำกันยังไง นี่เรื่อง
มันเป็นอย่างนี้นะ

เพราะฉะนั้นแหละ เราทุกคนที่ได้เกิดมานะ สมบูรณ์แล้วด้วย
ความเป็นมนุษย์สมบัติ เราควรที่จะรักษาคุณสมบัติอันที่จะนำ
ให้เราเป็นมนุษย์สมบัตินี้ เอาไปบ้าง ที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระ
ภาคเจ้าพระองค์เอาชีวิตไปแลกมา ก่อนที่เราจะมาได้ ก่อนที่เรา
จะได้มาประพฤติปฏิบัติกันนะ พระองค์เอาชีวิตไปแลกมานะ ผู้
เดียวนะครั้งแรกนะ ต่อมาก็ยังค่อยมีพระสงฆ์ พระองค์เอาชีวิต
ไปแลกมา แล้วเราก็จึงได้พากันมา มาปฏิบัติ

เมื่อปฏิบัติแล้วก็ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้าจะมาแย่งเอา กับเรา
พระองค์ก็เพื่อว่าจะให้เธอทั้งหลายจะได้ถึงซึ่งมนุษย์สมบัติ ถ้า
ยังไม่ถึงที่สุดก็ให้ได้ไปเกิดทางที่ดีบ้าง นี่ เพื่อจะได้เป็นมนุษย์
สมบัติบ้าง ความหมายของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น ก็ให้เรา
เข้าใจอย่างนี้ ถ้ามันถึงที่สุดก็ไป พระองค์ก็ไม่ได้ว่า ถ้าไม่ถึงก็ให้
ได้มนุษย์สมบัติเอา ก็เหมือนกับเราได้มนุษย์สมบัติถึงจะยากจะ
ง่าย มันก็ได้แล้วมนุษย์สมบัติ ก็อยู่กันอย่างนี้นะ ละ ก็ทะเลาะกัน

ก็ทะเลาะไป เกียงกัน ก็เกียงไป ฆ่ากันก็ฆ่ากันไป แต่มันถึงแล้ว
มนุษยสมบัติ จะทำยังไง จะอยู่จนชีวิตหาไม่นั้นหละ

ดังนั้นหละเราทั้งหลายที่ได้ยินได้ฟังมา ที่ได้อธิบายมา ก็
พอที่จะเป็นที่เข้าใจและให้พากันกำหนดจดจำเอาไว้ เพื่อนำเอา
ไปเป็นข้อคิดและเพื่อจะไปปฏิบัติตาม เมื่อเราประพฤติปฏิบัติ
ตาม ขอบานิสงส์อันนั้นจงบังเกิดแก่ท่านผู้ฟังและผู้ปฏิบัติตาม
สมควรแก่สติและกำลังของตัวเองที่จะปฏิบัติได้ ดังที่ได้แสดงมา
ก็สมควรแก่กาลเวลา เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

ที่มา: <https://youtu.be/JGThVFajXkg>